

Rd. pr. Tonde Land i Indkjøbsprits, men hvis den kun kan sættes til 300 Rd. vil, Forpagningssummen, da Jorden bestaaer af 48 Tdr. Land, komme til at overstige Kjøbsummen af en saadan Gaard. Og hvorledes stiller Forholdet sig saa fremdeles? Det er allerede blevet anført, at den Forpagter, hvis Bud antages, strax skal opgive, hvem han mener med den anden Person, og det er, som jeg vil bede de Herrer lægge Mærke til, et temmelig fornuftigt Raisonnement, som i den Henseende gaar igjennem Andragendet; det er der med temmelig Klarhed paavist, hvorledes det kan skee, at begge disse Forpagtere inden Udløbet af et Aar ere døde og borte, og den store Sum, Recognitionen, som den kaldes, givne bort. Det er forresten ikke blot fra Fæstere, at dette Andragende er indkommet, der er ligesaa mange Selveiere, som have sluttet sig til det, og disse Selveiere have navnlig paavist, hvorledes Fæsternes Forarmelse vil komme til at hvile haardt, ikke blot paa Fæsterne selv, men ogsaa paa Selveierne, paa Communen. Naar en Stamhuusbesidder Tid efter anden skal kunne gennemføre det Princip, at bringe en Mand ind i en saadan Gaard, skille ham ved hans sidste Driftsskilling og lade ham svare store aarlige Afgifter, saa maa det jo skee, at samtlige Forpagtere eller Fæstere, hvad man nu vil kalde dem, paa disse Gaarde ville blive forarmede. Gudsbesidderen tager deres Hjerteblod, om jeg saa maa sige, og Afgifterne komme til at hvile saa meget haardere paa Communens øvrige Stathedere. Derhos maa jeg gjøre opmærksom paa en forøget Byrde, som er væltet over paa disse Fæstegaarde. Allerede for en halv Snees Aar siden begyndte den nuværende Gudsbesidderes Fader paa en Speculation, som for Eftertiden ogsaa vil lægge et Tryk mere paa Fæsterne eller Forpagterne. Han lod nemlig alle Jorderne omtaxere, Altsammen med den Tanke — hvad der den Gang ikke var bekjendt for Andre end ham alene —, at han vilde søge at skille Gaardene ved en Deel af deres Areal, nemlig ved deres Skovlodder og deres Mose- lodder, og han var saa heldig, hvis dette forøvrigt er det rigtige Udtryk, at opnaae, at Taxterne bleve betydelig nedsatte paa de Lod-

der, som han vilde forbeholde sig; ja, man har endog saa Exempel paa, at Taxten er bleven nedsat fra 7 til 1. Altsaa ere Hartkornshynderne i Hovedsagen komne til at hænge ved Gaardene. Den daværende Stamhuusbesidder indgav, efterat han havde faaet Jorderne omtaxerede, et Andragende til Sidenrigsministeriet, som gik ud paa, „om der fra Ministeriets Side var Noget til Hinder for, at han gjorde Brug af den ham ifølge Forordning af 8de Juni 1787 § 1 formeentlig tilkommende Ret til at indtage nogle Fæstjorder af Størrelse noget over 200 Tdr. Land i Stureby By, Veitby Sogn, under bemeldte Stamhuus til Fredskov, efterhaanden som han med de locale Forhold for Die dertil saa sig istand.“ Fæsterne modsatte sig naturligviis en saadan Forholdsregel og fremkom med et Modandragende til Ministeriet; men Stamhuusbesidderen tabte ikke Modet, men indgav paany et Andragende, hvori han udtalte, at han var „villig til at overtage Forpligtelsen til ikke uden Fæsternes udtrykkelige Indvilligelse at foretage Beplantning eller nogen- som helst anden Forandring paa samtlige Fæsternes tilfæstede Jorder, udover hvad han udtrykkelig i Fæstebrevene havde forbeholdt sig Ret til at tværfsætte til Skovenes Conservation, naar han fra Ministeriet kunde erholde en Resolution, der under alle Eventualiteter berettigede ham til, ved indtrædende Fæsteforandringer, at fratage de ommeldte 20 Gaarde det til Skovopelskning bestemte Areal.“ Ministeriet svarede derpaa, at det „ikke kunde indlade sig paa at give Stamhuusbesidderen et Tilsagn, hvorved han fikkes Ret til under alle Eventualiteter ved indtrædende Fæsteforandringer at fratage de omhandlede 20 Gaarde det til Fredskov bestemte Areal, men at man paa den anden Side heller ikke kan formene ham, i Henhold til Fred. af 8de Juni 1787, at indtage samme til Fredskov, naar der forholdes i Dvereenstemmelse med bemeldte Forordning, og det navnlig, førend nogen saadan Indtagelse skeer, for de paagældende Gaardes Bedkommende paa den lovbestemte Maade er afgjort, ei blot at disse kunne blive fuldkommen tilstrækkelige til Gaardmandsfamiliens Underholdning, naar- seet at ovenmeldte Areal fratages dem, men